

“Tothom vol acostar ‘Polònia’ als seus interessos”

Escriptor, còmic, guionista, periodista de premsa escrita, de ràdio o televisió, de política o entreteniment... Com us definiu, professionalment?

—Podríem dir que sóc una persona de l'àmbit de la comunicació. Al capdavant, en tot això hi ha un factor comú que és escriure (fins i tot ara a la tele també corregeixo i ajusto guions...). Ara trobo a faltar aquest punt d'escriure sol davant l'ordinador. És que sóc una persona en el fons una mica solitària...

—**No ho sembleu pas.**

—M'he tornat solitari a base d'estar sempre amb molta gent. No sóc eremita ni res d'això, perquè de fet faig feines molt col·lectives en què qualsevol cosa s'ha de decidir en una reunió amb deu persones, però m'encanta quan puc fer el meu article jo solet a casa, o ara, que escric una cosa de més abast els caps de setmana... De més gran em veig més sol escrivint que no pas produint programes de televisió.

—**No ens n'avanceu res, d'això que escriviu?**

—No, no... em fa *yuyu*. Em fa por parlar-ne perquè després potser s'esguerra.

—**Supersticiós?**

—Nooo. Inconstant [riu]. Penso: “No ho diguis, que potser després no ho acabes.”

—**D'on us ve l'ansia d'explicar?**

—No ho sé. Sempre he estat molt pragmàtic i he pensat: què puc fer bé jo? I tinc facilitat per escriure. Hauria d'haver estat periodista, perquè sóc una persona molt sintètica. Vaig treballar tres anys a l'*Avui* i tenia fama d'escriure molt de pressa, a més. En canvi, no tinc ganes de crear mons. No sóc gens fantasiós.

—**Hauríeu d'haver estat periodista, però vàreu estudiar història...**

—Perquè m'agrada molt. Això sí que seria vocacional, si m'hi pogués dedicar. Però, en aquest cas, no tinc les virtuts

Toni Soler i Guasch (Figueres, 1965), fill d'escriptora i germà d'escriptora, escriu: acaba de publicar 'Amb llengua o sense' (Columna) i prepara més llibres. I fa ràdio, també. A TV3, dirigeix i presenta 'Polònia'.

que necessita un historiador: paciència, tenacitat, capacitat d'anàlisi, erudició...

—**Ja sou al diari: per què entreu a la secció de política?**

—Perquè hi havia una plaça. Jo feia de corresponsal a Badalona, em vaig presentar a la prova i em van triar.

—**Diuen que vàreu plorar?**

—Això ho vaig llegir en un article i és... mentida. Ho sento per la persona que ho explica, Miquel Àngel Violan, que era el meu cap de política. Però no sé d'on ho ha tret, sincerament. Vaig fer la prova i em van agafar. No recordo res més. Que n'estava molt content, sí, perquè també m'encanta la política. I que l'endemà em van enviar al Parlament i hi vaig anar amb texans estripats i vambes, també. L'endemà passat la meua mare em va acompanyar a comprar-me un vestit per anar a les conferències de premsa de Pujol i que no em miressin malament.

—**La vis còmica us ve de la feina de periodista o ja la conreàveu abans?**

—De sempre. Des de petit ja consumia humor al cinema, les revistes, la televisió, etc. Però no vaig pensar mai que pogués ser una manera de guanyar-me la

vida, sobretot perquè a Catalunya era un gènere que estava per descobrir. I aleshores, quan va començar Mikimoto amb el *Persones humanes*, vaig pensar: “Calla, li podria enviar guions.”

—**Ho vàreu fer?**

—Més o menys: el primer que vaig fer d'humor va ser una secció amb l'actriu Rosa Novell per a un programa del Cuní, *La tarda és nostra*, i el vaig enviar al Mikimoto —i a més gent— com qui envia el currículum. Amb èxit zero. Però després vaig tenir la sort de conèixer el Buenafuente i em va agafar de guionista just en un moment que no sabia pas què fer amb la meua vida. Va ser providencial.

—**Hi ha hagut un crescendo de programes d'humor no blanc, a TV3?**

—Depèn. D'una banda, perquè *Polònia* també té una dimensió d'humor pur, fins i tot blanc, que no es contradia amb la mala bava més forta de la sàtira, i que afortunadament, suma estils i registres. I després, perquè ja el *Persones humanes* era un humor bastant ambiciós, i per això va ser tan trencador i ens va obrir un món. I després hi va haver el pas necessari, amb El Terrat: més costumista i popular, d'un èxit enorme. I ara nosaltres hem intentat cobrir un buit: el de la paròdia política. Vam haver de forçar una mica la realitat, perquè no podem dir que la gent demanés a crits paròdia política, precisament. Però era una manera de posar la política catalana a primera divisió.

—**Vàreu haver de picar molta pedra, abans de situar *Polònia* a la graella?**

—Sí, moltíssima.

—**No és una responsabilitat, l'èxit del *Polònia*, atès que treballem amb material real i, per tant, sensible?**

—Jo crec que la gràcia d'això és una certa dosi d'irresponsabilitat: si no, no ho fariem. I has d'intentar no donar-te importància a tu mateix. Primer, per salut mental, i, segon, perquè, si no, aniries massa amb compte, i l'humor potser demana també un punt d'inconsciència. Ara, això no vol dir que siguem talossos. Intentem saber què fem i no ser injustos.

—**I com es fa això?**

—Recordo que, en començar aquest programa, Francesc Escribano em va dir “Toni: lupa i balances.” És a dir: “Que no se t'escapi res i que sigui equilibrat.” Ho he seguit fil per randa, perquè trobo que és un bon consell. Intentem que cada gag sigui equilibrat, que cada programa sigui equilibrat i que ho sigui en conjunt,

també. Ens en sortim millor o pitjor, però la voluntat realment hi és.

—**Si algú us diu que el programa és decantat políticament, què li responeu?**

—No ho diu pas tanta gent... De tota manera, hem d'escoltar tothom i ser flexibles, però ens hem de refiar sobretot de nosaltres mateixos i tenir les idees clares: jo em puc equivocar, però em considero més objectiu que la majoria de gent que ens critica en aquest sentit, perquè qui ho fa sol tenir carnet de partit. Tothom vol acostar el programa als seus interessos.

—**Heu tingut pressions directes?**

—Zero.

—**Indirectes?**

—Què s'entén per pressions? “M'han dit que a tal conseller no li agrada la imitació”? Això, per a mi, no és una pressió. És una opinió. No ens afecta. Perquè no volem que els agradi, tampoc. Només volem respecte, per part dels polítics. I en tenim. Pressió seria dir-nos: “Alerta, que l'any que ve no hi sereu.” I això no ha passat. Treballem sense cap mena de por a la censura. I no s'ha de perdre de vista que els que fem el programa som gent de quaranta anys i escaig i amb una carrera més o menys consolidada i si tanquen *Polònia*... Dona, em sabrà greu, però no s'acabarà el món: els meus fills no depenen d'això per a menjar, diguem-ne. No em fa por que el tanquin. Ara, tampoc no sóc ingenu: si el programa no tingués l'audiència que té, potser estaria en situació de perill, perquè conec el pa que s'hi dóna. Hem d'intentar ser un programa vist: és el nostre principal blindatge contra possibles intents de censura.

—**Hi ha algú o alguna cosa intocable, imparodiabile?**

—Bé... les televisions depenen dels anunciants. I les marques no tenen cap vergonya a pressionar, a dir: “Si parles malament de mi, veus aquesta campanya publicitària? La retiro.” El nostre objectiu no és donar maldecaps a TV3, no som uns suïcides. Això és potser el més fotut. Llevat d'això, no... Potser hi ha el tema lingüístic, que no és fàcil. O... no: cap altre. Bé, hi ha el papa: m'ho diuen molt i molt i molt. Com és sabut, Pujol també m'ho va dir.

—**I en vàreu fet un gag!**

—És clar! [Torna a riure] Vàrem ser notícia parlant de *Polònia*: a *Polònia* no es podia fer veure que no havia passat. En tot cas, la gent s'enfada per molts

BRATS I CAMPS

motius. I hi tenen tot el dret. Però no hem de perdre de vista que només fem mitja hora la setmana de televisió.

—**Però teniu molta influència.**

—Doncs potser ens agradaria no tenir-ne tanta. Nosaltres no volem substituir ningú: volem que la gent miri el teletví, que se n'amari, perquè després els farà més gràcia la nostra paròdia. Necessitem que hi hagi un discurs polític seriós perquè funcioni el nostre contrapunt humorístic. En tot cas, actuem com si fóssim un país normal, i no ho som: els vímets, diguem-ne, són molt febles. I hi fem tant com podem. Intentem fer de Catalunya un espai polític.

—**Polònia crea un marc referencial: heu pensat a incloure-hi més Rites Barberàs o Jaumes Matas?**

—Estic obert a pensar-ho, seria divertit, m'encantaria. Però el nostre objectiu és assegurar-nos la identificació amb la gent de Catalunya. I no pot ser que, perquè ens vegin uns quants a Perpinyà, per-

dem centenars de milers de persones que poden passar automàticament a veure Tele5 perquè no saben de què els parlem. I TV3 necessita urgentment ser vista a l'àrea metropolitana de Barcelona.

—**Sou conscient que hi haurà gent que sentirà parlar el president de la Generalitat i hi veurà... en Sergi Mas, que n'és l'imitador?**

—Sí, sí, ja ens ho diuen, això [riu]. La Pilar Rahola se'ns va queixar: “Després de tants anys de fer tele i l'altre dia em van dir: ‘Mira, la del *Polònia*!’” En Quim Nadal també ens va explicar que, tants anys d'alcalde i ara havia signat autògrafs a adolescents de Girona per primer cop! Però... què fem? Perquè l'alternativa és plegar. I si treus el *Polònia* no és que pugim en dignitat i coneixement. Si desapareix el *Polònia*, també desapareixen ells, de l'imaginari de la gent. Ara es transmet que aquest govern és de veritat perquè hi ha uns païos que se'n riuen: és un ingredient bàsic de tots els sistemes democràtics, aquest. Ens posa, ni que sigui de forma virtual, en l'òrbita de França, Anglaterra o Itàlia. I ens allunya de la de Múrcia o Extremadura, on un programa així és implantable.

—**“Talleu, és bona!”: ho dieu, això, a la vida real?**

—Ni de conya!

“Encara que els vímets siguin molt febles, intentem fer de Catalunya un espai polític”

Núria Cadenes